

Gazeta si F6ie'a esse regulatu o data pe septemana, adoca: Martia. —

Pretiuulu loru este pe 1 anu 10 £, pe diumetate anu 5 f. austr. iula- intrulu Monarchiei.

GAZETA

(TRANSILVANIAI.)

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1 sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se prenumera la tote postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petit“ se ceru 8 cr. val. austr.

Monarchi'a Austriaca.

TRANSLIVANIA.

Б р а ш о в ъ. (Некрологъ.) Сжмьтъ дн 24./12. а ле лъни к. с'а мьтатъ динтре noi la челе черешти копфрателе постръ пегьдеторъ ши четъденъ Ioanъ Irga de Бъчи, лъсандъ пь пьмаи пе соция са ши пе зникълъ съъ фйкъ дитр'ънъ долй, ла каре пь дикане пичи о тьлгъiere пьмьптёокъ, чи ши пе тотъ пьвлкълъ постръ дн о тристъчъне комънъ. Ръносатълъ трекъсе дн връотъ де ани 72; кь тоге ачестеа мъртеа ачелъиаш есте пентръ тоди преа тимъриъ. Чи съ ворбёскъ фаптеле джпосълъ. Дьпъче Ioanъ Irga конпривисе дн тоге виёда са дн прима линит пентръ днфйицареа висеричеи ромъне гр. ръс. пезанте дин четате, кьм ши пентръ шк6ла де аколо; дьпъче ла клъдйреа шк6лелоръ цимнасиале дъръисе зна миёе фиорини м. к., ши ла фондълъ професорескълъ алтъ зна миёе фиорини; апои prin воинца са дин зрмъ а маи лъсатъ:

Ла фондълъ професоралъ	12,600	фр. в. а.
Ла фондълъ де пенцини професорешти сёъ алъ стипендиалоръ	6,300	„
Ла опиталълъ цивилъ, фондъ пентръ патърй кореспондъторё ромънешти.	4,200	„
Ла дискълъ висеричеи ромънешти дин четате а датъ	2,200	„

А маи дпсърчинатъ ши пе клирномйи съи кь формареа де знъ фондъ пентръ ажъторйреа вьдъвелоръ ши а фетицелоръ линсите.

Ньмаи знъ бърватъ ка Ioanъ Irga пьтрънсъ де харитатеа крештинъ ши де симуциантълъ националъ а потътъ дн ачестеа тимъри съ адъкъ астёслъ де оакриёиди супе ажъторйлъ копчетъценйалоръ съи. —

Фйеи църъна жшоръ, еаръ сьфлетълъ сьй рьпосеже дн лъкашеле челе фериците а ле тьтъроръ дрепциалоръ. —

Б р а ш о в ъ, 12. Марцй в. (О непорочйре тристъ.) „S. B.“ дин 19. Марцй пе декопере о тристъ непорочйре кьшъпатъ prin лавинъ сёъ сьрвиъ де пёъъ, лънгъ Рокна веке дин сьсъ де байъ, кале де 1/2 6ръ. Ера адёкъ дн 6. Марцй, кьндъ порпиръ дин Рокна веке 4 пьлгарй дпсодийи де знъ пьтамашъ кь 3 сани сьши адъкъ фьнъ ла бои, карй ле ера сйнгъра авере. Дн 7. димйёца се афла саниеле дпкъркате, пе кьндъ знълъ дин 6менй пори дпнаинтеа фйсёъ, каре венйа кь алтъ саниъ, сь дпкарче фьнъ маи де вале, дпсъ авйа се депъртъ ка ла 300 стьпжинй, знде ажъсесе фйсёъ кь саниа, ши деодатъ фъ рьпезитъ кьтъ коло де о знъ сьрвиъ де пёъъ дитр'о гр6пъ, де знде кь маре грёзтате окъпъндъ се дпчёркъ а ведё де чеймалди ретамшй, дпсъ че вьзъ! знъ мьнте де пёъъ пе локълъ ачела знде ера 6менй кь саниеле ши вителе. Дин вжрфълъ Феросълъ се рьпое о лавинъ де пёъъ каре рьпсе кь сине ши помй ши тьфетърй ши импъ дн пьлдиме де 8—10 стьпжинй локълъ пе знде се афла непорочиди. Челъ че окъпаое фъди дндатъ дн Рокна ши дескоперй дпфикошатълъ евенймьптъ. Преторълъ, дйректорълъ монпанъ ши цендармерйа гръбйръ кь оамени армади кь лопецй, ка се ажъте непорочидилоръ; дпоз о масоз де пёъъ де 7000 стьпжинй кьвичй ши аьндъ де 5 ши маи вине стьпжинй пь со пьтъ, фьръ перйколъ де маи мьлте вйецй, дпмьрштия, ши аша 4 тади де фамилие кь саний ши бои кь тотъ ретасеръ дпгронадй сьптъ фьрия лавиней.

Фькъндъоое арътаре ла Бйстрицъ гръви дндатъ префектълъ, D. de Tieman, ла Рокна, ка челъ пьдйиъ се ажъте непорочидилоръ ретамшй, сьерзёе стареа фамилиелоръ непорочите ши афлъ, кь еа е чеа маи жалникъ ши тристъ динтре тоге стьриле. Стефанъ ши Ма-

кария Фолъа фради, Iakovъ Анка кьмпатълъ лоръ, тоди се афла пе о сйнгъръ мшше; апои че мшши сьпт пе ла Рокна, знде афаръ де овъсъ, ськаръ ши хризкъ маи крескъ пьмаи петриле ши копачий, ши сйнгъръ вителе ле агонисеокъ трайзй вйецй. Дьпъ челъ динтъл ретасе о вьдъвъ апр6не де паштере кь 6 копй, челъ маи маре де ани 15, дьпъ алъ 3-леа еаръш о вьдъвъ греа ши кь 2 копй, лпсйце де хрълиторй ши де тоге авереа, каре ле кьста дн бои ачелй. Дьпъ алъ 4-леа ретасе о вьдъвъ кь 3 копй ка ачелеле ши линитъ де серакъ; аша 3 вьдъве, 11 орфанй, 2 дн пьутече се афлъ прадъ ф6меи, дёкъ пь воръ афла спрйжинъ ши ажъторй. D. префектъ дптинсъ кь мьлтъ маринимитате дндатъ знъ ажъторй де 20 фиоринй ла фамилие чеа маи лпсйтъ ши кьте 12 фиоринй м. австр. ла чеймалте вьдъве, връндъ а ле мйжлочи сь ли се кьмпере д6в вачй. —

Фрадилоръ изьиторй де оменйре! Ачестъ непорочйре ка ши чееа де prin църълъ Темиморей, знде се скрия, кь дитр'ънъ сатъ ромънескълъ мьриръ маи мьлди 6менй де ф6ме, пе дпмъне сьпта даторйе, ка дьпъ пьтинъ сь ле дптиндемъ знъ ажъторй тимъриъ ши ичй ши коло. Ажъторё штимъ, кь амъ датъ кларъ ши пентръ непорочиди дин Mainzъ дин Церманйа; сь пь дптързймъ даръ а пе дпмлинй даторйа крештинёскълъ ши кьтръ ачешти непорочиди дин ауронйареа п6стръ, кь сьпт сьнде дин сьпцеле постръ ши гласълъ вьдъвеи ши алъ орфанйоръ ресьнъ пьпъ ла алъ 7 черй. —

Редакциянеа ва мйжлочи prin копчерпента префектъръ трьмитереа де орче мйлъ дптинсъ ла локълъ непорочидилоръ ши о ва пьблйка. —

Сивйкъ, 23. Марцй п. Дьпъ кьм се сймте се воръ десфйнда ч. р. префектъри дин Одорхеиъ, Алба-Жьлия ши Деежъ кь скопъ, пентръ ка сь се факъ економй дп спеселе статълъ. Одорхеиълъ се ва дпкорпора кь черкъндарйлъ Брашовълъ. (K. Z.)

ЪНГАРИА. Песта, 18. Марцй. Мйшкарёа революционаръ а стьденцилоръ дпжъмплатъ ла Песта дн 15. Марцй а. к. черкълеъ дн тоге жьрпалеле ши се азде дн тоге гьриле; тоташй стареа чеа маи апр6не де адевъръ дпжъмплярй ачелелй пичй ашеа де лъмьритъ пь се потъ афла пьпъ акъта прекъм се афлъ дин „Газета офйциалъ“ дела Вiena, кареа дьпъ рапортъриле офйциале кьте йаъ венитъ комъникъ зрмьтореле:

Кь кьтева зйле маи пайнте се лъдйсе файма дн Песта, кьмкъ стьденций аъ де скопъ а фаче о дьмъстръчъне политйкъ дпгр'о дптиндере маи маре, дн меморйа мйшкърйи революционаре дин Песта дела 15. Марцй 1848 ши дн ачелъ модъ, ка сь дитрепринъ дн массе (гл6те) марй знъ ондъктъ (алай пе тьреште) де долй prin орашъ дпайнте, еаръ апои сь асйете дн врео висерйкъ ла сервйциълъ дьмънезёескълъ, дьпъ ачееа сь черчегезе мортинтеле апьръторйлоръ де патрй дн чиметерйлъ дела Бьда, еаръ дн зрмъ сь мёръ ши ла чиметерйле дела Песта. Престе ачеста маи мьлди пегьдеторй дин страта Вауълъ прйимисеръ скрисорй анониме копсьпъторё, prin каре ачелйаш ера провокади ка дн 15. Марцй сьши дпкйзъ болтеле ши сь йа парте ла сьсъ атинселе дьмъстръчънй.

Дн зрмареа ачелоръ прегьтирй ажъторитатеа полицианъ с'а вьзътъ дпдемпатъ а латъсърй превениторе тьрвьрйилоръ де линйштеа пьвлкъ; еаръ маи анъмитъ дн 15. Марцй дптръриле висеричелоръ ши ало чиметерйилоръ фьсеръ окъпате prin патр6ле полициане. Кьтръ 9 6ре димйёца знъ пьмъръ маре де стьденци, маи тоди дн костъмъ зпърескълъ венйръ ла висерйка пар6иалъ а Пестей ши воиръ а йнтра дн лъзитръ. Рьспиншй де айчй prin патр6ле се дьсеръ кам дн пьмъръ де чинчй сьте йншй кьтръ висерйка францисканйлоръ, еаръ опрйтъ фйндъле йнтрапеа ши айчй, еи

наптаръ спре бисерика реформациоръ, дн каре интраръ пе дн дъръштѣ. Дъпъ че аичи се рости о рѣгъчне скъртъ ши се кѣнтѣ о строфѣ дн „Szozat“ дела *Vörösmarty* дн бисерикъ, аякаръ кѣтръ моршинтеле каре се афѣ де кѣтръ съвѣрѣилъ пѣмитѣ аяъ лѣи Францискѣ. Чи офіціаліи полиціані каріи се афѣ аколо дн про-вокаръ ка съ со дѣпъръштѣ. Еаръ еи се оппѣсеръ ши дѣши бѣтръ жокѣ де амлоади, еаръ апоі тотѣ се дѣпъртаръ лѣндѣши калеа кѣтръ моршинтеле де кѣтръ Керепешѣ. Аколо днкъ 'і аштенпа браде полиціенешті, еаръ офіціаліи дн провокаръ дн поѣ ка съ се дѣпъръштѣ. Чи еи дѣши бѣтръ жокѣ де чеа, кѣш ши де сол-дадиіи полиціені; еаръ кѣндѣ зѣлѣ дн стѣденциі арестади провокѣ пе чеіалдиіи стѣденциі ка съ'лѣ скане, аяичи ачеіа днченърѣ а да кѣ петрѣ дн патроле ши се днкѣіерарѣ ла бѣгаіе формалъ, дн-кѣтѣ патроледе аѣ фостѣ констринсе а се фолосі де баіонете, де патѣлѣ пѣштелорѣ, апоі а ши да фокѣ ши а траѣе дн карне, пріп каре кѣдѣва іпші се рѣпѣрѣ, еаръ чеіалдиіи о лѣарѣ ла фѣгѣ. Дн ачѣстѣ сченъ се арестарѣ поѣ стѣденциі. Дн ачѣі треі рѣлдиіи дѣспре каріи се штіе пѣпъ акѣш зѣлѣ а лѣатѣ о пѣшкѣ-тѣрѣ дн ценънке, аялѣ о днценътрѣ де баіонетѣ дн тѣпа дрѣпѣтѣ, еаръ аяъ треілеа фѣ ловітѣ кѣ патѣлѣ пѣштеі дн зѣтрѣлѣ дрѣпѣтѣ. Се маі афѣ днсъ ши алдиіи рѣлдиіи днтре чеі каріи ая-касѣрѣ ла фѣгѣ. (Се ворѣа де тінеріи графѣ Венкхеім, Сапарі ши де Лосонци). — Локѣіторіи дн Пѣста пѣ аѣ лѣатѣ пѣчі о парте ла дѣмъстрѣчѣніе ачѣстеа. — Чеі арестади се афѣ дн чер-четаре. —

Репродѣкѣндѣ поі ачѣстеа, пе вѣпѣ штірѣ днкъ ши дѣспре чѣле днѣшплате сѣра ла театръ магарѣ дн Пѣста, пе каре ле контраѣетѣ дн зрѣтѣореле:

Стѣденциі се стрінесѣрѣ ши дѣпъ прѣнѣлѣ ла 2 оре дн кафе-пѣле, де знде ла 5 оре днченърѣ а да рѣтъ стѣмотѣсѣ пріп орашѣ ши ла 7 оре ешірѣ днпайнтеа театрълѣи магарѣ, опріндѣ пе пѣлѣкѣ дела днтраре, пѣптрѣ зѣа де чѣле. О тѣлѣдѣи фѣрте пѣтерѣсѣ де попорѣ се адѣпасѣ аичи, днкѣтѣ се афѣ де лѣпсѣ а трѣштіе ѣндартеріа спре а голі пѣаца, днсъ полиціа ачѣста кѣ-лѣрѣскѣ фѣ прімітѣ кѣ шѣіере ши стрігѣте дн батере де жокѣ. Стѣденциі се дѣпѣртасѣрѣ, днсъ плебеа, попорѣлѣ де рѣндѣ дн-ченѣ дн локѣле а рѣдіка ларѣтѣ ши стѣмотѣ, ши пѣлѣаі трѣштіѣ-дѣсе о дівісіоне де солдади інфантерішті се пѣтѣ кѣрѣдиіи пѣаца де попорѣ ши кафепеле пріп ѣндартиі де стѣденциі, ши аша дѣпъ-шірѣса театрълѣи се конѣсѣе тѣмѣлѣлѣ. Ачѣстеа ле пѣлѣкѣ кіарѣ „*Wiener Z.*“

Дн зрѣтѣ маі адаѣетѣ кѣ-кѣ порѣнкѣ пе табла пѣгрѣ а зѣ-версіѣдиіи Пѣстане се опрірѣ стѣденциі дела асѣелѣ де конвен-тѣкѣле, аменіпдіндісіѣ кѣ орѣе тѣрѣзѣрѣторі днтре стѣденциі се ворѣ асѣпта дндатѣ дн мѣліііе де кѣтръ сѣверіорітатеа зѣверсі-тѣдиіи, каре прімі дела гѣбернѣ пленіпѣтіндѣ ла ачѣста. — Тотѣ кам дѣодатѣ се фѣкѣ асѣтенеа спектакѣлѣ де кѣтръ стѣденциі дн 18. Марѣіи ши дн Пожолѣ, каре сарѣш фѣ ашѣзатѣ пе кошѣ пріп патроле де солдади. —

— Дѣспре прѣтѣстанциі. Сѣперітѣдѣнтѣлѣ ѣпералѣ дн Лінсіа Др. Лѣхнер скрѣіе дн жѣрналѣлѣ бесѣр. де Дармштатт зѣлѣ артѣкѣлѣ, дн каре рекомѣндѣ прѣтѣстанциорѣ Зѣгаріеі прі-тіреа патентѣі днпѣрѣтешті дѣспре реѣлареа бесѣрѣчеі лорѣ ши апоі се адѣресѣзѣ кѣтръ зѣгѣрѣіи прѣтѣстанциі зѣкѣндѣле, ка се вѣдѣ бѣне че фѣкѣ, кѣчо дн Цѣрманіа ла тоѣі прѣтѣстанциі ле бате іпїта де ізѣіре кѣтръ дѣлшїи, чѣеа че о потѣ відѣ дн фапта, че о доведі Рѣлїзінеа лѣі Гѣставѣ Адолѣфѣ, а цѣрманіорѣ прѣтѣ-станциі, каре де кѣрѣндѣ дѣде тѣлѣе мїі ажѣторіѣ пѣптрѣ інстїтѣ-теле прѣтѣстанте дн Зѣгаріа, ши каре е рѣтѣрїтѣ пріп тѣтъ лѣ-теа, кѣ мїсізінеа, ка се пропаѣе прѣтѣстантїстѣлѣ ши съ'лѣ ажѣте дн тотѣ че цїне де лѣмїнареа сѣірїтѣлѣ. (Гѣставѣ Адолѣфѣ реѣеле Сведіеі, фѣ апѣрѣторїалѣ чѣлѣ маі аурїѣ аяъ прѣтѣстантїстѣлѣ; каре кѣ арта а тѣлѣ стѣрсе рѣспѣктѣ сѣвераніорѣ прѣтѣстанциі ши кѣсѣі прѣтѣстантїстѣлѣ пе ла ап. 1630—32, пе кѣндѣ Фер-дїнандѣ австрїакѣлѣ опрїсе пе прѣтѣстанциі ка се пѣ прѣдїче пріп бесѣрїчі пріп провинѣеле цѣрмане, ши едікѣлѣ де рѣстїтѣдїне і ісгѣна дн тѣтъ Цѣрманіа). Дѣши аратѣ днгрїжареа пѣптрѣ чѣле че се днѣтѣмѣлѣ дн мїжлокѣлѣ прѣтѣстанциорѣ дн Зѣгаріа; апоі де ши да дрѣпѣтѣ пѣптрѣкѣ пѣ се ласѣ сѣрвїлі дн лѣкрѣрїле кре-дїпѣі ши але конштіпдѣі, знде е дн жокѣ опѣреа бесѣрїчеі еван-ѣелїче, тотѣшї іі цїне де реѣ, кѣ пѣ прїтѣскѣ лїберала констїтѣ-дїне датѣ де днпѣратѣлѣ, пѣмаі пѣптрѣкѣ п'а ешітѣ дн аяоло-міа лорѣ. Кѣ пасѣрїле ачѣстеа ворѣ фѣче ка Цѣрманіа прѣтѣ-стантѣ съ се рѣчѣскѣ ши днстрѣнезо де кѣтръ еі ши дн зрѣтѣ адаѣе: Дѣкѣ леала прѣвенїре а касѣі австрїаѣе, де кѣтѣ каре маі лїбералѣ пѣіодатѣ п'а авѣтѣ Зѣгаріа, се рѣспѣтеште де кѣ-трѣ зѣгѣрї кѣ пѣмѣлѣтїре, прѣвѣсѣ, пѣсѣлѣпѣре, аяичи еі ворѣ адаѣе лѣкрѣлѣ аколо, днкѣтѣ аятагонїотїи чеі пѣкрѣмади аї прѣтѣ-стантїстѣлѣ дѣши ворѣ бате дн пѣлѣмї ши арѣтѣндѣве кѣ дѣѣтѣлѣ ворѣ зїче: „*Beded!*“ Еакѣ асѣелїз де ѣменї сѣнтѣ еванѣелїчіи! Кѣ еі пѣ поѣі фѣче пѣмікѣ, кѣ прѣтѣстантїстѣлѣ е сѣірїтѣ де

пѣгѣ; ши ла спателе опѣсѣчѣнеі рѣелїѣсе е тотѣдѣзна асѣкѣсѣ сѣірїтѣлѣ чѣлѣ реѣ аяъ револѣдїнеі“; пѣптрѣ чѣеа че грѣшескѣ, ад. зѣгѣрїі ворѣ сѣѣерї ши прѣтѣстанциі дн чѣелѣлѣте цѣрї де корѣпѣ.“ Дн зрѣтѣ адаѣе о епїфѣнетѣ, кѣ пѣ рекѣпоскѣ де сїпѣлѣ еванѣелїкѣ, лѣпѣдѣреа патентѣі днпѣрѣтешті. Ачѣстеа ле днпѣрѣтѣшїтѣ аичи дн „*A. Allg. Z.*“ спре а сѣрвї де дндрѣптарїс днтрѣ жѣдѣкареа кѣсѣі прѣтѣстантїче дн Зѣгаріа, знде тѣлѣе сѣверіпгѣдѣнѣе, маі вѣрѣосѣ славїче, аѣ прїмітѣ кѣ тѣлѣлѣмїтѣ патентѣ, пе кѣндѣ алтеле днкѣ тотѣ пѣ. —

АВСТРИА. Вїена, 20. Марѣіе. Жѣрналѣе кѣпїталѣі дн-пѣрѣтешті днченърѣ а'ші фѣче дн поѣ спѣранѣе маі дѣспре днфїіпдѣреа чѣлорѣ маі тѣлѣе пѣлѣтѣрї днтрѣо програмѣ маі лї-бералѣ; еаръ маі аяѣте ворѣ а шті дѣпселе, кѣтѣкѣ аято помїа конѣлорѣ дн тотѣ імпѣрїалѣ прѣстѣе пѣдїнѣ се ва пѣне дн лѣ-краре, кѣ се ворѣ дѣскїде адѣпѣрї де цїнѣтѣрї (асѣтенеа че-лорѣ де комїтате днпайнте кѣ 12 апї), прѣкѣш ши адѣпѣрї сѣдѣ діете провинѣїале спре а дѣсѣате трѣвїле пѣлѣче а ле фїекѣрѣі цѣрї, де знде апоі есте съ се дѣсѣшѣре о вїѣдѣ пѣлѣкѣ маі лїберѣ. Чѣлѣ пѣдїнѣ *Gazeta* офіціалѣ (*Wien. Zeit.*) зїче кѣратѣ, кѣтѣкѣ локѣіторїорѣ лї се ва рекѣпѣште дрѣпѣлѣ де а лѣа парте ла тѣте трѣвїле пѣлѣче ши а конѣпѣтї пѣптрѣ аяѣрареа інтере-селорѣ прѣпрїі. Зѣпїтатеа імпѣрїалѣі ва фї аяѣратѣ ка чѣлѣ маі днпалѣтѣ інтерѣсѣ; де аичи днколо днсъ партїкѣлареле інтерѣсе ши днсѣшїрї а ле фїекѣрѣі провинѣїіи ворѣ трѣвїзі а се рѣспѣкта. — Днтрѣ'ачѣеа тїмѣлѣ ва дѣскопѣрї маі тѣлѣе; еаръ маі де парте рѣтѣлѣ тѣте дн грїжа прѣведїпѣі. —

Зѣлѣ алѣ жѣрналѣ тотѣ дн Вїена вреа а шті, кѣтѣкѣ пе поі пе ашѣпѣтѣ о варѣ, де ши пѣ маі сѣпѣерѣсѣ, дн тотѣ касѣлѣ днсъ маі тѣрѣзѣрѣсѣ дѣкѣтѣ чѣеа дн авѣлѣ 1859. — Лѣтеа есте адїкѣ днгрїжатѣ ѣрѣшкѣш, кѣ се пѣте ка Сардїніа дн трѣфіа са атедїтѣре съ дѣкїаре рѣвоізі Австрїеі ши съ рѣ'пчѣпѣ дѣшѣтѣ-пїіле пѣмаі пе сокѣтѣ а са. —

— Дн Італїа сосѣскѣ пе фїекаре зї поѣтѣдїле чѣле маі зрѣчѣсе. Кѣтѣ цїне фрѣнтїера днтре Італїа австрїакѣ ши днтре чѣеа сардїнезѣ трѣпеле австрїаѣе сѣат еспѣсе ла чѣле маі фѣлѣ-рїте вѣжѣкѣрї але італїанїлорѣ. Дѣчї сѣпрѣта командѣ ч. р. дн Вѣрона дѣте порѣлѣчї стрѣпсе пе ла тоѣі команданциі аятепѣстѣ-рїлорѣ, ка орїче іпжѣрїі ши атакѣрї съ ле рѣспїлгѣ кѣ тѣтъ вїр-тѣтеа, еасѣ апоі лѣкрѣлѣ орї знде ва еші. Ешісарї ши сїпїалї італїанї се прїндѣ маі дн тѣте зїлеле ши се арѣнкѣ дн прїнсѣрї; кѣ тѣте ачѣстеа се афѣ алдиіи дн локѣлѣ лорѣ, днкѣтѣ де паче ши лїпїште авїа маі пѣте фї ворѣва вреодатѣ. —

Cronica straina.

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ ши МОЛДАВІА.

Бѣ кѣрѣшті, 2. Марѣіс в. Камера лѣціслатївѣ о'а дѣс-кїсѣ ла 29. а ле лѣі Фѣврѣарїс, кѣ черѣмонїалѣлѣ пе каре днѣ пѣлѣкѣтѣ маі ла вале *). Дѣпъ кѣзѣлѣтѣлѣ де дѣскїдѣре аяъ Мѣрїеі Сале, с'а форматѣ бїзрѣлїх прѣвїсѣрїс ши адѣнареа с'а днѣпѣрїтѣ дн шасѣ секѣдїні, пѣптрѣ верїфікареа пѣтерїлорѣ. Ачѣстѣ лѣкраре ва цїнеа пѣлѣ Сѣтѣлѣтѣ ла 5. але ачѣстеіа, кѣндѣ ва фї еарѣшї шедїпѣлѣ пѣлѣкѣ.

Мѣр. Са Домнїторѣлѣ а плекатѣ ла 1. але ачѣстеіа ла Іашї, пѣптрѣ дѣскїдѣреа адѣпѣрѣі де аколо, каре ва авѣа локѣ ла 6. Марѣіс.

Ла 1. а ле ачѣстеіа а фостѣ сѣрѣлѣтѣреа М. Сале Вїкторѣ Еманѣїлѣ, реѣеле Пїемѣнтѣлѣі ши Лѣмбардїеі. Кѣ асѣтѣ окасїне зѣлѣ марѣ пѣтѣрѣ де пѣрсѣне, де тѣте кондїцізіне, аѣ датѣ вїсітѣ Дѣлї конѣсѣлѣ пїемѣнтѣзѣлѣ, фѣлїчїтѣндѣлѣ пѣптрѣ зїа реѣелї ка-валѣрѣ, каре штіѣ, кѣ атѣта вїгоаре, а се пѣне дн кѣлѣлѣ еман-чїпѣрїі ши націѣналїтѣдиі італїане. Сѣра зѣлѣ марѣ пѣтѣрѣ де чѣтѣдѣнї, кѣ торѣе аярїне се ши кѣ тѣсїка націѣналѣ с'а дѣсѣ ла D. конѣсѣлѣ, пе каре л'аѣ салѣтатѣ кѣ зраледе чѣле маі вїі ши елѣсіасте. Фѣлїчїтѣндѣ асѣелѣ пе Дн. конѣсѣлѣ, каре штіе съ рѣспѣсїнте атѣтѣ де дѣпнѣ націзінеа італїанѣ, ромѣнїі аѣ воїтѣ съ фѣлїчїте пе днсъшї ачѣстѣ повїлѣ націзіне, сѣра пѣсѣтрѣ де сѣпѣе ши аспїрацізіні, ши каре пе дѣ аша маі есѣпїле де ав-негациѣ ши патриѣстїѣ.

Днпѣрѣтѣлѣ, дѣспре каре амѣ маі ворѣлїтѣ, о'а конѣрак-татѣ дн Франца ши афѣлѣтѣ кѣ кондїцізіне о'аѣ ши сѣвѣскїсѣ. Рѣтѣлѣ акѣш а се ратїфіка ши де адѣнаре. Сѣштеле дн асѣтѣ днпѣрѣтѣлѣ се ворѣ прїмі дн парте дн монѣдѣ націѣналѣ, фѣ-брікатѣ ла Нарїсѣ, каре ва авѣа пѣтеле чѣі ва да адѣнареа. Ачѣстѣ ідеѣ есте фѣрте вѣлѣ ши фѣлїчїтѣлѣ пе ачѣеіа карї аѣ авѣтѣо; кѣчї прїптрѣжса пе реїнтегрѣтѣлѣ днтрѣлѣ дрѣпѣтѣ сѣве-ранѣ, каре кѣзѣсе дн аяорѣіре. Афѣлѣтѣ асѣтенеа кѣ кондїцізі-

*) Bezі Nr. трекѣтѣ.

не дширвмътълѣ сѣнт авантаціосе; интереслѣ еоте де 7 ла
тъ, не кѣндѣ тотѣ дн асѣтѣ тѣмъ Спаніа с'а дширвмътатѣ кѣ
ла сѣтъ шѣ Търчіа кѣ 10. Ачѣста доведеште кѣ кредитлѣ
пѣтрѣ дн афарѣ есте таре, шѣ кѣ вотѣлѣ дела 24. Јанваріа пѣ
о сѣлѣтѣ де локѣ, прекѣтм воіа сѣ факѣ а креде парт да реак-
еі, каре респѣндеа ворѣ кѣ статѣлѣ пострѣ пѣ се ва пѣтеа
пѣрвмъта, фѣндѣкѣ п'аро кредитѣ. Комерціалѣ европеанѣ а рес-
асѣ кѣ тотѣлѣ дн контра.

D. префектѣ алѣ полиціи D. Крецѣлескѣ с'а пѣмитѣ инспекторѣ
дн доубанцілорѣ дн Ротѣніа мѣкѣ шѣ таре. Сѣкчесорѣлѣ сѣлѣ
кѣ пѣ с'а пѣмитѣ, шѣ пѣлѣ атѣпчѣ D. Крецѣлескѣ дшѣ зрѣеазѣ
пѣмѣнеа де префектѣ.

Дн пѣмѣрѣлѣ пострѣ дн зрѣтѣ амѣ ворѣтѣ деспре о скрѣ-
пѣ асѣографѣ а Сѣлѣтанѣлѣ трѣмѣсѣ кѣтре Домніторѣлѣ пострѣ.
сѣлѣтѣ дн сѣ кѣ асѣтѣ скрѣсѣоре пѣ есте а Сѣлѣтанѣлѣ, чѣ а міні-
пѣрѣлѣ дн афарѣ Фѣадѣ Паша, каре скрѣе дн пѣтѣе сѣверанѣ-
сѣлѣ. Се зѣче кѣ асѣтѣ скрѣсѣоре, дататѣ дн 14. Дец. анѣлѣ
пѣкѣтѣ, а фостѣ датѣ кѣ окасѣзнеа проіекѣтѣлѣ де констѣтѣціе аѣлѣ
пѣціеі чѣнтрале, воіндѣ а арѣта кѣ асѣтѣ проіекѣтѣ ар фѣ дн
пѣтра літереі шѣ спѣрѣтѣлѣ конвенціеі, шѣ кѣ Л. Пѣртѣ ера дн
пѣментѣлѣ де а интервени ка сѣ'шѣ факѣ обсервѣрѣе еале, кѣндѣ
а опрѣтѣ аѣлѣндѣ, кѣ Прѣнцѣлѣ а лѣатѣ пѣсѣрѣ пѣптрѣ ачѣста.—
тѣ асѣменеа се зѣче кѣ М. Са Домніторѣлѣ а респѣнсѣ ла
сѣтѣ скрѣсѣоре, кѣ чеа маі таре дѣмнѣтате, пѣпомѣнѣндѣ пѣмѣкѣ
де Фѣрманѣлѣ, пѣ каре Фѣад Паша дѣлѣ репѣтѣ десѣ дн епістола
дн, ворѣндѣ пѣмаі де пѣцізнеа каре І-а дн кредѣнціатѣ дѣстѣната,
шѣ арѣтѣндѣ кѣтм арѣ с'о дѣкѣ ла прогрѣсѣ шѣ фѣрѣчѣре, пѣрѣ
пѣкарѣа пѣрѣнціпѣлорѣ карѣ сѣнт дѣпѣсе дн конвенціѣ.

Дака чѣле азѣте азѣпра асѣторѣ скрѣсѣорѣ ворѣ фѣ адеврѣате
шѣ поі ле кредѣмѣ адеврѣате), ведѣмѣ днп'ачеаста кѣ Лн.
Пѣртѣ кѣтѣ дн кѣ де а интервени дн трѣбіле пѣстре, пѣ ка маі
пѣтѣ, чѣ сѣлѣтѣ кѣлѣпѣтѣ де кѣлѣкарѣ а конвенціеі. Дела поі дѣ-
пѣндѣ а аѣеа дѣстѣлѣ такѣлѣ, ка сѣ евітѣмѣ асѣменеа интервенціи
пѣрѣ ар фѣ зѣлѣ фѣрте рѣлѣ днчѣпѣтѣлѣ. Посѣцізнеа Езропѣі, фѣндѣ
пѣлѣ фаворавѣлѣ, воімѣ пѣтеа дозѣндѣ, фѣрѣ сѣготѣлѣ, пѣлѣтѣ маі
пѣлѣтѣ дѣкѣтѣ пѣцінѣлѣ че амѣ дозѣндѣ акѣтм, пѣлѣндѣ дн рѣскѣ
пѣлѣ пѣрѣнціпѣлѣ де аѣтѣномѣлѣ. Домніторѣлѣ а шѣтѣтѣ акѣтм оѣ е-
пѣте аотѣ рѣлѣ, пѣ каре поі пѣ лѣлѣ кѣпѣштеамѣ. Ноі трѣвѣе сѣ'лѣ
пѣкѣтѣмѣ ка сѣ'лѣ пѣтѣ евіта шѣ дн фѣиторѣлѣ. „Nacion.“

Лѣзѣндѣ еѣенѣментѣле дѣлѣ дшѣпортѣнѣа лорѣ апоі асѣтѣлѣ
пѣтѣмѣ де пѣлѣкатѣ фѣпѣте комплѣнѣте дн Італіа:

Еміліа, ад. Дѣкатѣле Парма, Modena шѣ Романѣа аѣ вотатѣ
дн 12, 13, 14 Марѣлѣ маі кѣ зѣпѣнѣтате тотѣлѣ анексареа ла
Пѣмонѣтѣ шѣ Дѣктѣторѣлѣ Фарѣні дн Еміліа пѣредѣе акѣтеле вотѣ-
сѣрѣі лѣі Вікторѣ Еманѣлѣлѣ кѣ тотѣ омацілѣлѣ дн зѣла пѣштерѣі
пѣделѣлѣ. Реѣтеле прѣмѣ ачѣстѣ ресѣлѣтѣлѣ атѣтѣ де чѣлеѣрѣ кѣ о
респѣнсѣлѣ вѣкѣрѣлѣ шѣ асѣтѣлѣ Еміліа сѣ аѣлѣ днкорпоратѣ кѣ Пѣ-
монѣтѣлѣ шѣ дн кѣ 426,006 вотѣрѣ, дн контрѣ пѣмаі ла 756,
пѣрѣі вотарѣ пѣптрѣ зѣлѣ рѣтѣнѣ сѣпаратѣ. Днкорѣшѣ алегѣторѣ
пѣрѣлѣ 526,258, вотарѣ дн сѣлѣ пѣмаі 427,512. Дн Романѣа Пѣпѣі
сѣ фѣшѣ вотѣціа дн 14. шѣ 203,659 вотѣрѣ фѣрѣ пѣптрѣ днкор-
пораре кѣ Пѣмонѣтѣлѣ, еарѣ пѣптрѣ рѣтѣнѣ сѣпаратѣ пѣмаі 283
шѣ пѣптрѣ рѣстѣзрѣареа реѣцѣмѣлѣ пѣпалѣ нѣчѣ зѣлѣ вотѣ. Дн Тос-
кана дн 1,806,940 локѣторѣ вотарѣ 386,445; пѣптрѣ анексаре
кѣ Пѣмонѣтѣлѣ 366,571 шѣ пѣптрѣ рѣтѣнѣ деосѣбітѣ 14,925 (4940
вотѣрѣ сѣ перѣзрѣ). Рѣкасѣлі дн кѣ ва фѣ дѣсѣ пѣлѣ акѣтм акѣтеле
вотѣрѣі тосканѣе ла Тѣрѣнѣ шѣ пѣ маі днканѣ нѣчѣ о дндоіѣлѣ,
сѣ дѣлѣ днвоіреа кѣ Франѣа Тоскана дн кѣ се ва анекса дн
пѣпѣтѣ, де шѣ ка о формалѣтате де оѣоѣ окѣі сѣ ва пѣмѣ вѣче-
рѣтѣнѣ шѣ ва авѣ де вѣчѣреѣе пѣ Прѣнцѣлѣ де Карѣнѣан, дн сѣ
пѣтѣлѣлѣ ва фѣ тотѣ сѣпѣтѣ сѣверанѣтатеа Сѣрѣдѣніеі, а ле кѣрѣі лѣці
шѣ адмѣнѣстрѣціе сѣ шѣ аѣлѣ днпѣрѣдѣсѣлѣ дн Тоскана.

Рѣсѣлѣтѣлѣ ачѣста шѣ фѣпѣтѣка анексаре Франѣа о шѣ рекѣ-
пѣскѣ ка пѣ о воіндѣ сѣверанѣлѣ а зѣлѣ попорѣлѣ че'шѣ ресѣкѣтпѣрѣ
опѣреа шѣ вѣиторѣлѣлѣ пѣрѣ рѣра днпѣрѣвѣлѣ днчѣлеѣере; Анѣліа
асѣменеа, шѣ Прѣсѣа пѣ контрѣзѣкѣлѣ; сѣ'ндѣлеѣе кѣ Авѣстрѣіеі, Рѣ-
сѣіеі, Неаполѣі шѣ Пѣпѣі че фѣ сѣрпѣнсѣлѣ шѣ сѣлѣратѣ пѣптрѣ рѣ-
сѣлѣтѣлѣлѣ вотѣрѣі дн Романѣа, пѣ ле пѣте пѣлѣчѣа ачѣстѣ ресѣлѣ-
тѣлѣ, кѣче елѣ е опѣсѣлѣ пѣрѣнціпѣлѣлѣ чѣлѣлѣ апѣрѣ ад. перѣкѣпѣште-
рѣі сѣверанѣтѣціи попорѣлорѣ, шѣ дн зрѣта зрѣтелорѣ тотѣ ресѣ-
лѣлѣ ва дѣчѣде, каре пѣрѣнціпѣлѣлѣ ворѣ рѣтѣнѣлѣ пѣ вѣиторѣлѣ де басѣа
стѣтелорѣ: Воінда пѣціонѣлѣлѣ ор абсѣлѣтѣсѣмѣлѣлѣ? — Пѣлѣ атѣпчѣ
пѣ сѣпѣтѣлѣлѣ сѣлѣлѣ ворѣ дѣсе аліанѣе шѣ сѣлѣлѣ фѣче пѣрѣ-
зѣрѣі.

Аша Рома пѣ маі арѣ ала днѣрѣпѣтѣлѣ дѣкѣтѣ ескѣомѣнѣкарѣа
лѣі Вікторѣ Еманѣлѣлѣ, каре, дѣлѣлѣ кѣтм скрѣе жѣрп. „Dipito“, о
шѣ пѣредѣе пѣнѣцілѣлѣ пѣпалѣ дн Тѣрѣнѣ міністрѣлѣлѣ де кѣлѣтѣ сѣр-
дѣнеѣлѣ, ка сѣ о днѣнеѣе реѣелѣлѣ (алѣе жѣрп. скрѣі кѣ Папа с'а
лѣсѣтѣ де ескѣомѣнѣкаціе). Реѣтеле ва реопѣнѣе ескѣомѣнѣкарѣа дн
пѣтереа сѣверанѣі воіндѣе а попорѣлорѣ італѣіне, каре сѣпѣзрѣ с'а

дѣкарѣтѣлѣ пѣптрѣ анексаре. Се маі скрѣе, кѣ Рома ар фѣ трак-
тѣтѣ кѣ Неаполѣа, ка еа сѣ днѣлѣ гарѣнѣоѣна дн стѣтеле пѣпале шѣ
пѣ Франѣа а пѣроѣкѣто, ка сѣ'шѣ рѣтрагѣ трѣпѣле; Франѣа шѣ ле
ва рѣтраѣе, дѣкѣлѣ ва прѣмѣ гарѣнѣіе, кѣ пѣ ва днѣрѣвенѣі нѣчѣ о
пѣтере дн Італѣа де оѣсѣлѣ; еарѣ ла дн контрѣ еарѣшѣ шанѣе де
ресѣоіѣ. Дѣлѣлѣ флѣта енглѣзе дѣла марѣнѣіле Неаполѣі маі сѣсі
шѣ ала франѣесѣ дѣла Алѣдѣсірасѣлѣ, шѣ фѣкѣлѣлѣ сѣпѣтѣ сѣлѣзѣ арѣ
маі асѣрѣ дн тотѣ Неаполѣа, де кѣндѣ сѣ фѣкѣрѣ арѣстѣрѣіле
амѣнтѣе.

Сѣвѣзѣдіа шѣ Ніѣа сѣ анексѣзѣ Франѣеі, кѣ тотѣ прѣтѣстѣлѣ
фѣкѣтѣлѣ дн парѣеа Елѣвѣціеі, кѣ кѣлѣпѣтѣ, кѣ сѣ вѣлѣтѣлѣ пѣтрѣлѣ-
татеа днѣзѣрѣлорѣ *Chablais* шѣ *Faucigny* днпѣре Сѣвѣзѣдіа шѣ
Елѣвѣціа, шѣ кѣ тотѣ кѣ ачѣстѣ прѣтѣстѣ сѣ сѣрѣжѣні шѣ дн пар-
теа Прѣсѣіеі шѣ дн парѣеа чѣлорѣлѣлѣте пѣтерѣі кам пѣ тѣкѣте шѣ
пѣ сѣпѣтѣлѣлѣ. Тѣвѣнеѣлѣ міністрѣлѣлѣ де естерне алѣ Франѣеі а
шѣ датѣ о пѣтѣ кѣтрѣ пѣтерѣі кѣ датѣ 13. Марѣлѣ, пѣрѣ каре пѣрѣ-
пѣне пѣтерѣлорѣ чѣлорѣ че аѣ оѣскрѣіѣлѣ трактѣтѣлѣ де Віѣна дн
1815 тотѣ кѣлѣса ачѣста, доведѣндѣ, кѣ пѣрѣіѣтра Пѣмонѣтѣлѣ а
фѣкѣтѣлѣ де ліпѣсѣ пѣ ачѣстѣ гарѣнѣіе пѣптрѣ марѣнѣіле франѣесѣ
шѣ фѣндѣкѣ кѣ Сѣрѣдѣніа с'а днвоітѣлѣ, аша креде, кѣ нѣчѣ чѣлеалѣте
пѣтерѣі пѣ сѣлѣлѣ ворѣ опѣне ла ачѣста пѣчѣсѣітате. Дѣпѣтѣдіа дн
Сѣвѣзѣдіа о прѣмѣ Наполѣонѣлѣ дн сѣпѣсѣлѣлѣ ачѣста шѣ лѣкѣрѣ е гѣта.
— Кѣтрѣ Елѣвѣціа дн кѣ сѣ трѣмѣісе о пѣтѣ, дн каре сѣ рѣ-
фрѣнѣе дрѣпѣтѣлѣ еі де а прѣтѣсте, кѣче пѣтрѣлѣсѣареа ачѣлорѣ
дѣстрѣкте ера дн фавѣреа Сѣвоіеі стѣпѣлѣтѣлѣ, еарѣ пѣ дн чѣеа а
Елѣвѣціеі шѣ араѣтѣ, кѣ Франѣа е пѣкѣтѣ а лѣа о кѣле тѣжлѣоѣ-
тѣре, спрѣ а сѣ сѣлѣне трактѣтѣлѣ дн 1815 ла о рекѣфікаре, пѣ
карѣ о сѣперѣзѣ дѣла пѣтерѣіле чѣле че пѣ сѣ днѣлѣ тотѣ пѣмаі де
прѣтѣсте. — Акѣтм дѣлѣлѣ о дѣпѣшѣ дн Міланѣ дн 21. Марѣлѣ,
аѣ днчѣпѣтѣлѣ а сѣ рѣтраѣе франѣесѣі дн Італѣа. Реѣ. алѣ 80 ва
трѣче прѣсте Сѣса, алѣ 2 лѣа, пѣрѣ Ніѣа. Дѣклѣрѣареа Анѣліеі
дѣфѣнітѣлѣлѣ дн кѣ пѣ о шѣтѣмѣ. —

Дѣкѣрѣрѣі шѣ маі марѣі скрѣі жѣрп. Цѣрп. де сѣдѣ, кѣтм-
кѣ адеѣкѣ, Анѣліа шѣ Франѣа фѣкѣлѣлѣ зѣлѣ трактѣтѣ, дн пѣтереа кѣ-
рѣзіа трѣпѣле лорѣ кѣ ала Тѣрѣціеі сѣ оѣкѣпѣ мѣлітѣрѣ-
ше Прѣнѣпѣатѣле; прѣлімѣнарѣе ла ачѣстѣ аліанѣлѣ сѣлѣ шѣ
фѣкѣтѣлѣ дн Констанѣнѣопѣле. Оаре че ар днсѣмѣна зѣлѣ асѣфѣлѣлѣ
де аліанѣлѣ опѣсѣлѣ конвенціеі пѣптрѣ пѣтрѣлѣсѣареа Прѣнѣпѣатѣлорѣ?
А зѣлѣ сѣмѣ е ачѣста о тѣсѣрѣлѣ спрѣ а сѣ днфрѣнѣта орѣе атакѣлѣ
дн Оріѣнтѣлѣ, че с'ар аменѣнда дн парѣеа Рѣсѣіеі ор а Авѣстрѣіеі
дн касѣлѣ, кѣндѣ аліанѣа пѣрѣдѣкѣлѣ с'ар апѣка де ресѣоіѣлѣ дн контра
днвоірѣлорѣ фѣкѣтѣлѣ пѣрѣ політѣка пѣлѣлѣ пѣрѣнціпѣлѣлѣ алѣ пѣтерѣлорѣ
апѣсѣне. —

НОСТА НОДѢ пѣ адѣче дн Неаполѣа шѣрѣі сѣготѣтѣсе:
Дн Атрѣі дн Аврѣзѣа с'а рѣдѣкатѣлѣ флѣмѣра реѣолюѣіонѣрѣ інскрѣісѣ:
Vivat, Vivat reg. Emanuel! шѣ сѣ фѣкѣлѣлѣ зѣлѣ краѣалѣ, каре днсе
еарѣшѣ сѣ пѣдѣшѣ. Се маі дѣскопѣрѣі дн кѣ зѣлѣ комплѣтѣ де
зѣпѣнѣшѣтѣ шѣ пѣзрѣтѣітѣ, дн зрѣта кѣрѣі дѣскопѣрѣі сѣ арѣстѣрѣлѣ
алѣі 121 де оѣцірѣі (?!) шѣ дндоітѣлѣ пѣ атѣдѣ чѣвілісѣтѣ; сѣ пѣре
кѣ сѣчѣа сѣ пѣлѣ акѣтм дн Неаполѣа, каре дн кѣлѣ вреа рѣстѣзрѣ-
рѣа імѣерѣлѣлѣ романѣлѣ дн тотѣ естѣнсѣзнеа лѣі. —

Пѣ 22. Марѣлѣ сѣнт кѣлѣмаѣі ла о сѣрѣзѣтѣре фрѣдѣсѣкѣ дн
Пѣрѣіѣ тоѣі елѣвіі дн Екѣлѣчѣлѣлѣ дѣла Брѣссѣла (карѣ сѣстѣте
сѣлѣтѣ Наполѣонѣлѣ І.) О тѣлѣціе де оѣцірѣі шѣ чѣвілі дн Франѣа
де ранѣлѣлѣ днпалѣлѣ сѣнт сѣпѣтскрѣішѣ ла днвѣтѣціа ачѣста. (Алѣлѣ
пѣрѣпѣандѣ імѣерѣалѣістѣкѣ кѣтрѣ пѣрѣдѣ.) —

П о с т а маі д н з р м т з не адѣче зрѣтѣтѣрѣе шѣрѣі де дн-
сѣмѣпѣтѣте:

Реѣтеле Сѣрѣдѣніеі а прѣімѣтѣлѣ шѣ вотѣрѣіле Тосканѣі пѣ фѣцѣ
дн вѣдѣреа лѣмѣі, пѣрѣ зрѣтѣре пѣрѣделѣле дѣпломѣтѣче пѣ маі аѣ
локѣ. Акѣтм Тоскана с'а днсѣрѣпѣатѣлѣ а сѣдѣте дн поѣ 50 мѣ
осташѣ. Сѣлѣ маі дн оѣзрѣтѣ, сѣ дѣ кѣ сокѣтѣла кѣтѣкѣ ачѣе
парѣеа Італѣа карѣ дн момѣнтѣле де фѣцѣ сѣ пѣтѣ сокѣтѣ ка пѣрѣдѣ
констѣтѣтѣіве ала рѣгатѣлѣ Сѣрѣдѣніеі пѣлѣ дн прѣлѣзѣара вѣітѣре
ва фѣче о арѣмѣтѣ дн пѣмѣрѣлѣ тотѣлѣ де трѣі сѣтѣ мѣі осташѣ!
Дѣлѣлѣ тотѣ шѣрѣіле сѣ адеѣрѣезѣлѣ пѣ дѣпѣлѣлѣ, кѣтѣкѣ пѣрѣзѣрѣіле
вѣліче дн тотѣ копрѣнолѣлѣ Італѣіеі сѣнт атѣтѣлѣ де днпѣнѣе шѣ сѣ-
готѣтѣсе, дн кѣтѣлѣлѣ шѣ о'ар пѣреа кѣ дн адеѣврѣлѣ чѣлѣ маі пѣрѣкѣ-
лѣоѣлѣ рѣсѣоіѣлѣ ар фѣ пѣ апрѣне де сѣпѣрѣере.

— Гѣзѣрѣлѣлѣ Франѣеі дѣкарѣлѣ, кѣтѣкѣ трѣпѣле франѣозѣшѣі
пѣрѣрѣсѣскѣ Італѣа пѣ маі пѣптрѣ кѣ вѣиторѣлѣлѣ ачѣлеіаш есте дѣ-
пѣлѣлѣлѣ асѣкѣзрѣатѣлѣ.

— Дѣспрѣ Тѣрѣціа шѣ прѣсте тотѣ дн прѣіпѣнѣа кѣсѣі рѣзѣ-
рѣтѣлѣлѣ дн кѣ тотѣ маі чѣркѣлѣзѣлѣ фѣітѣле рѣспѣндѣіте ка де трѣі
сѣпѣтѣшѣнѣі дн кѣчѣе, каре адеѣкѣлѣлѣ ворѣ а шѣтѣ, кѣтѣкѣ дн чѣле трѣі
Прѣнѣпѣатѣе данѣзіанѣе аѣ сѣлѣлѣ вѣзѣлѣ гарѣнѣоѣне франѣезѣо — енглѣзе.
Дѣкѣрѣлѣ фѣзѣлѣоѣлѣ ачѣста, пѣ каре дн сѣлѣ лѣтѣеа тотѣ лѣлѣ креде. —

De sub pétra Cozlei, 3. Fauru 1860.

Nu sciu ce va se fia si cum sta lumea larga, caci nu prea amblu in laturi, inse atata vediu, cumca in giurulu nostru tare e pestrítia starea posesiunaria, caci ómenii incepu care de care a'si aduce-re la fíntia cate unu dreptu de si nu chiaru combinatu cu benefacátórele legi de acum, altu cate pe una ipotese, altu cate pe unu visu fantasticu fundatu, — si aceste totudeauna cu stirbirea — jignirea drepturilor altera. —

Acum in sensulu cutareia legi — care — credu ca esista, inse nu asia precum povestescu cei interesati — eu o amu cercatu destulu de vreo cativa ani, avendu doru se o vedu, dar pene acum inca pe la noi nu o amu aflatu. — Unii mai vertosu posesorii cei mari 'ai sémena toti campii sei cei de ogóre, altii, mai vertosu fostii iobagi, ba; — de aci celoru ce au semenatu li se facu une ori daune nespuse, inse apoi decumva potu pune mana pe animalele vreunui amaritu — numai de se uita deaprópe catra semenaturile lor — 'lu tragu de 'lu ustura pelea, caci poporul nostru si astadi totu de acea'si aduce aminte, ca póte trage domnulu catu va vré, ca mai inainte; — nu cunoscú ei binefacátórele dispušetioni ale codicelui civile generale si a le ordínei proceselor civile si criminale. — Biuc ar fi candu s'ar puté afla aceste si in limba nóstra materna tiparite *); — nu se incumeta a crede, cumca astadi — fiindu regulate tóte procedurile — numai aceea este iertatu se faca cineva altuia si vice versa, ce dispuu legile; — din aceste impestríturi ale campiloru urméza cele mai mari frecari, ura si inversiunare între unii si altii, din simpl'a nesciintia a legiloru aflatóre.

Pretiosulu comentariu alu multu meritatului Domnu Ioane Puscaru — de si chiaru pe cale besericésca inca staruitu cu deadinsulu intru compararea lui si a indreptariului in causele urbariali, fórte in rari locuri se afla pe la noi; — apoi si pe unde se afla aceste, nu se póte pregati, si capacita poporul in spiritulu legiloru din preainalta patenta imperatésca din 21. Iuniu 1854; caci sau unu arendatoru evreu, care posiedo unulu, séu mai multe dominie de a le posesoriloru celoru mari — carii evrei pe dreptu se numescu si poftescu — pretindu — insusi a se numire domni, caci mai tóta averea materiala a tiei nóstre, precum: arende, banii, maiestrietele si negociatoriele — su devenite in manile lor, — temenduse ca prin stramutarea posesiuniloru de facia — comasanduse acele — ei se va mai urca suma de arenda anuala; — séu cate unu idiotu ruginitu, care ar postí se remana lumea totu asia anomala, ca totu densulu se póta fi celu mai svatosu in satu, desmenta pe poporu si 'lu abate se nu dea crediementu la unele ca acele, dicundu, ca cei ce 'i esplica lui acele legi sunt corrupti si in cointielegere cu domni. —

Apoi cu padurile totu asia merge pe la noi; posesorii cei mari sub pretestu, ca padurile lor sunt numai alodiale, au eschisu pe fostii supusi dela tóte folósele ce le avea acestia dintrensele pene la a. 1848; baterea atatu ordínatiunea guberniala din 10. Ianuariu 1850 de sub Nr. 3783, catu si preainalta patenta imperatésca din 21. Iuniu 1854 apriatu dicu, ca pene la descurcarea finala a causeru urbariale prin tribunalele urbariali, in tóte cele atingátóre de drepturile fostiloru domni cu fostii sei supusi, se se sustiena status quo dela anulu 1848. —

Pentru acésta — in interesulu poporului, care e erariulu celu viu alu statului si astadi mane in unele parti ale tiei va ajunge mare parte a se prefacere in una massa de proletariatu desperatu — ar fi de doritu, ca nu numai segregatiunea — despartirea — paduriloru si a pasiuniloru, ci unde s'ar puté cu rezultate imbucurátóre introduce, se se introduca si comasatiunea, dupa trecerea terminiloru prin legile urbariali prefípti.

Cu dreptulu mesuratului de beutura inca stal ucrulu fórte incalcitu pe la noi, caci de si preainalta patenta din 21. Iuniu 1854 nici fostiloru domni, nici fostiloru supusi nu da vreunu dreptu de asi latire folósele si drepturile sale mai in mare mesura de cum leau avutu pe acele pene la 1. Ianuariu 1848, totusi cate nenumerate de drepturi nóue de vendutu beutura, de moraritu, venatu si pescuitu si au arogatu, plasmuitu si redicatu fostii domni prin satele si hotarele fostiloru supusi, cu pagubirea si stirbirea drepturiloru acestora? —

§ 31 din preainalta patenta din 21. Iuniu 1854 dice respicatu, cumca — pene la regularea urmanda — dreptulu vendiarei de beutura se se sustiena de fostii domni numai in acea estinsiune, intru care l'au practicatu acestia inainte de 1848, totu in asemenea estinsiune se se sustiena si dreptulu fostiloru supusi ai comunelor, séu a unor ómenii din comune, precum acestia l'au folositu inainte de anulu 1848; totusi — minunata si distinsa e facultatea judiciaria a ómenii.

loru, dupa distíntiunea naturei lor, quot capita totu sensus — cu sententia amu vedutu pene acum in obieptulu acesta esite, de si mteri'a si form'a luorului in unele au fostu totu aceeași — ca ceriul de pamentu divergente una de catra alta. —

Sciu comune iobagesci, unde — fora se fi practicatu candu domni dreptulu vendiarei de beutura, fora numai iobagii particulari in folosulu seu particulariu — cea siau redicatu dela a. 1849 incóte acestu dreptu cu eschiderea totala a iobagiloru, — si dupa ce acésteia au procedatu pe calea sa, siau redobanditu repunerea in dreptulu seu avutu pene la anulu 1848.

Mai sciu si de acele comune iobagesci, unde totu in asemenea casuri si impregiurari sau sustienutu numai dreptulu celu redicatu de vreo 2 ani, — ér' comunele iobagesci sau amoveatu dela cerer's'a cu cuventu, cumca comunele iobagesci in Transilvania nici un data nu au avutu altu dreptu de vendutu beutura, de catu celu de luni dela 29. Septembre pene la 1. Ianuariu; — si dupa ce au doimentatu comunele, li sau datu urmatoriulu respunsu ipoteticu, cum séu numai pe cale de prevaricatiune, séu numai din osebita gratia fostiloru domni (catra iubitii sei servi glebae adstricti) au pututu ae practice acela. — Acum dara care dintre aceste dóue sentintie póte mai consunatória legiloru de acum? Séu dór' ce póte ú dreptu in tr'unu locu — ca assiomate matematicu — nu póte fi dreptu in altu locu, de si motivele sunt totu aceleasi? cace legea nu e cu na de céra?

Besericiele romane inca au avutu dreptulu vendutului de beutura in cele 3 luni de tótnua in tóte satele romane, in totu coprinu Silvaniei si in cele mai multe sate ale distriptului Cetatei de pétra care dreptu lau folositu unele de pe la anulu 1775, altele de pe anulu 1782, altele de pe la 1792 si érași altele de pe la 1816— pene la 1854, candu apoi dela cele din Silvania — afora de Populecu, unde fórte multu sau luptatu localele parochu si v. protopop — precum si dela tóte cele din fostulu distriptu alu Cetatei de pétra s'au luat acestu dreptu in favóre cuthiei comunelor civile, num brevi manu. — Óre unu corpu moralu, séu una persóna póte se de vesce in contra sunetului legiloru de vreunu dreptu alu seu din v chime folositu, numai asia soii brevi manu, 'lu ieu ca 'mi debue mi — nefiindu intrebare, ca partei competente ce lau folositu pene acu debuei inca, séu ba? — si óre beseric'a ca parte intregitóre a statului, ca societate si persóna morala nu are dreptu de a folosire acestu astfelu de drepturi in statu, nefiindui proibitu, ci apriatu conceas acésta prin legi? — Séu dóra in unele tempuri si in unele locuri se vede a fire beseric'a de neincungiurabila necesitate?

Unii credu, ca 'si potu, si 'si punu in viétia drepturi istorice inse nefolosite canduva, ba tocma si numai de cele imaginate, ér' si nici cele avute se nu le póta folosi, se nu se incórde a si le pastru cu mana de feru avendu legea de sprijinu? —

Multe ocațiuni benevenite au mai lasatu poporul nostru nefolosite si pene acum; astfelu póte va lasa si cele date lui prin legi din preainalta patenta din 21. Iuniu 1854.

De aceste face nesciintia si nepasarea radimate pe maximele: nu ne trebue scóla, nu vomu plati la docente, vomu plati mulcta croitulu dupa legi, dar' prunciu nostri totu nui vomu da la scóla, putemu se mané si noi ca mosii stremosii nostri, — va fi ce va voi Dumnedie — Acésta orbia se ingrozese si de cea mai mica si blanda reformace se cere de catra spiritulu tempului de acum. — Pe astfelu de arguminte 'si radiama conversatiunile sale si vorbele catra poporu adre sate cate unu gur'a satului, si cate unu pseudo-carturariu, carii si ai inmortentatu sciintia, caracterulu, sentiemintele mai nobile, decumvu leau avutu canduva, si anima in fundurile butiloru cu horinca, — vinu arsu. —

G. St.

Programa

Mottu: „Cartile (protocótele) comertiantului sunt consciintia lui.“

In institutul privatu de negociatoria alu subscrisului se da oca siune tuturoru celoru ce vreau a invetia si a se indeletnici in trebile de negociu si industria, a'si agonisi, pelunga pucine spese si sertfire de parte a tempului chiamarei sale, cunoscentie despre cele mai de insenatate ramuri din sciintiele negociatoresci, precum: Socotéla, compositiuni si corespondentie, cunoscentia de police, dopi'a scriptura simpla si compysa.

Órele de invetiatura in scóla de dumineca pentru inceputori sunt in tóta sambata dela 11 pene la 1 óra; la comtoaru de mustra pentru cei mai deprinsi pe tóta diu'a dela 8 pene la 9 óre sér'a.

Cursulu celu mai deaprópe incepe cu prima Aprile a. c. Brasiovu in Februariu 1860.

A. P a l m e,
oficialu bancei Austr.
locuesce: Strad'a Straieloru Nr. 187.

*) Nu se afla in Fóiea legiloru imperiale?

R.

(3—3)